Ülevaade energiatõhususe toimkonnast

Tiina Õunmaa

08.05.2025

Energiatõhususe toimkonna moodustamine 14.05.2024

Energiatõhususe toimkonda kuuluvad:

Indrek Raide

Jarek Kurnitski

Kristi Nakkurt

Liina Laas

Martin Thalfeldt

Oliver Siitam

Peeter Haab

Taavi Ränk

Tiina Õunmaa

Toomas Rähmonen

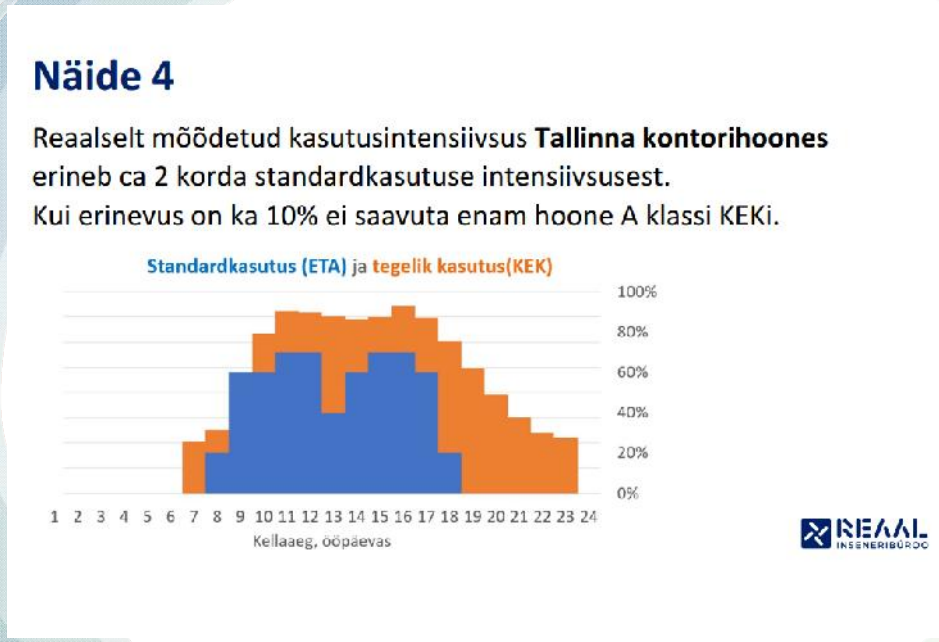
Energiatõhususe toimkonna kohtumine 18.06.2024

- EKVÜ toimkond leidis, et on oluline ETA vs KEK teema laialdasem teadvustamine. Üheks tegevussuunaks valiti Kliimaministeeriumis suhete loomine ja ning kohtumiste suurendamine, et tagada suurem teadlikkus määruste direktiivide koostamise tasandil.

30.10.2024 toimus Kliimaministeeriumis suhete loomise eesmärgil kokkusaamine, mille valmistas ette ja viis läbi Liina Laas. Osalesid veel Teet Tark ja Kalev Kundla

Miks ETA vs KEK?

- Hakatakse otsima vigu projektis ja ehituses, mis viib kohtuasjadeni, mõistamtä, et probleem võib hoopis tuleneda kasutajaprofiilist
- Inimeste õiglustunne saab riivatud, sest nad tunnevad end petetuna
- Väheneb usaldus energiatõhususe arvutuste kohta, mis tingib selle, et tellija ei olegi huvitatud sellè õigusest, vaid seda tehakse vormitäiteks.
- Tegelik energiakasutus on midagi muud kui märgises, mis tähendab et ka riiklikud prognoosid ei ole õiged
- Investeeringud mis tehakse on valedel alustel ja investeeringute eeldusi ei pruugita suuta täita (pankade nõuded ja nendest tulenevad intressi näitajad)
- Energiatõhususe meetmed, mis valitakse ei ole nende hoonete jaoks optimaalsed

Toimunud järgnevad kohtumised Kliimaministeeriumis Energiatõhususe direktiivi egiid all - 9.12.2024 EPBD energiatõhususe ümarlaud

Teemad:

- Kuluoptimaalsed tasemed ja võrreldavus naaberriikidega
- ETA-KEK võrreldavus ja eesmärgid EPBD vaatest (+ Iirimaa näide)
- Heitevaba hoone sisustamine ja suhestumine energiamärgiste skaalasse
- MEPSid ehk energiatõhususe miinimumstandardid: nende sisustamine + baastasemete alused

03.02.2025 tuli ka teavitus rakenduva määruse nr 36 muudatuse kohta, kus energiamärgise blanketilt on eemaldatud tarnitud energia maksumus eurodes.

Ettepanek ministeeriumist

„Edasise suhtluse osas arvan, et sarnase töörühma võiks ca keskmiselt kord kvartalis kokku tulla, et käsitleda parasjagu aktuaalseid hoonete energiatõhususe seotud teemasid ning vahetada kahepoolset infot. Sedasi on võimalik praktikutel vahendada ja anda ülevaade turul tegelikult toimuva kohta ning ministeeriumi poliitikakujundajatel on võimalik aegsasti saadud info/teadmistega arvestada (nt õigusloome kujundamisel).“

Osalesid EKVÜ esindajatena Indrek Raide ja Tiina Õunmaa

Energiatõhususe ümarlaud 11.03.2025 „Olemasolevate mitteeluhoonete energiakasutuse normaliseerimine“

Teemapüstitus - Normaliseerimise all käsitleme, kuidas tüüpilise tarbimis alla mitte kuuluvat energiatarvet KEK-märgisest välja arvata. Tutvustame ekspertide abiga, milline on lahenduste väljatöötamise hetkeseis.

Kokkuvõte Kliimaministeeriumist:

- Energiatõhususe arvutusmetoodika: Arutati KEK-i ja ETA arvutusmetoodika erisusi ning vajadust neid kohandada, et saavutada täpsemad ja võrreldavamad energiamärgised. Samas tõdeti, et metoodikate eripäradest tulenevalt ei ole võimalik ETA-d KEK-iga täielikult võrdsustada.
- Samas toodi välja, et KEK-märgise metoodika vajab temperatuuri korrektsiooni, et tagada täpsemad energiamärgised. Arutati ka normaliseerimise võimalusi, kus mittetüüpsete tarbijate tarbimine arvestatakse välja valemipõhiselt, et KEK-märgised oleksid paremini võrreldavad ja konkurentsivõimelisemad.
- Tutvustatud KEK-metoodika parandused viib Kliimaministeerium regulatsiooni koos hoonete energiatõhususe direktiivi (edaspidi direktiivi) ülevõtuga seotud muudatustega. Jõustumine hiljemalt 29. mai 2026.
- Kliimaministeerium kavandanud järgmise uuringu koostamise alguseks 2027. a II-III kv. Koos kuluoptimaalsete tasemete uuringuga korrigeeritakse ka ETA kasutusprofiile
- Kui erasektoris nähakse vajadust täiendavaks kuluoptimaalsuse analüüsiks enne eespool toodud tähtaega, on seda võimalik teostada erasektori finantseerimisel

EKVÜ esindajatena olid kohal – Indrek Raide, Kristi Nakkurt, Oliver Siitam ja Tiina Õunmaa

Energiatõhususe toimkonna kohtumine 09.04.2025

Miks nö avalikkus tegeleb praegu ETA ja KEK vahelise seosega?

Põhjus on ESG nõuetes, mis kohustavad panku tõendama rohelaenude andmisel hoone energiatõhusust. ETA kehtib vaid kaks aastat, pärast mida tuleb energiatõhusust kinnitada KEK-märgisega, et säilitada A klassi rohelaenule antud intress.

KEK aga hindab hoone kasutamise käigus tegelikku energiatarbimist. Seetõttu võivad juba valmis ja korralikult ehitatud hooned saada kehvema energiamärgise, kuigi ehituses pole midagi muutunud. Siit tekibki paradoks – hoone on sama, aga kasutaja profiil erineb, mis mõjutab tulemust.

Energiamärgis üritab lahendada

- Sisekliimat
- Rohepööret
- Rahvusvahelisel turul konkurentsi võimet

Tasub olla teadlik sellest, kui suure vastutuse me paneme energiamärgisele ja seda arvutavale insenerile.

Osalesid – Martin Thalfeldt, Oliver Siitam , Toomas Rähmonen, Indrek Raide, Tiina Õunmaa

Mis toob tulevik?

- Püstitatud eesmärk avada suhtlus Kliimaministeeriumiga- on nüüd avatud.
- Edasine sõltub meie võimest olla selle teema eestkõnelejad. Kui me sekkume, saame suunata arengut ja vältida olukorda, kus teema muutub üha keerulisemaks või kaob üldse päevakorrast.